

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

KLASA: UP/I- 612-08/21-06/0067

URBROJ: 532-06-02-02-02/1-25-9

Zagreb, 13. studenoga 2025.

Ministarstvo kulture i medija (OIB: 37836302645) na temelju članka 15. stavka 2. i članka 24. stavka 6. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine" broj 145/24) i članka 6. stavka 2. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 128/2025), donosi

ODLUKU

1.

Progllašava se da **Spomen galerija Ivana Meštrovića u Vrpolju na k.č.br. 1528/1 (zk. ul. 848), k.o. Vrpolje** ima status kulturnoga dobra.

2.

Obuhvat kulturnoga dobra iz točke 1. ove Odluke određen je k.č.br. 1528/1, k.o. Vrpolje.

Kopija Izvoda iz katastarskog plana Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Slavonski Brod, OSS evidencijski broj: 2496042/2025 od 16. rujna 2025. godine u mjerilu 1:1000 s ucrtanim obuhvatom kulturnoga dobra kao i označenom kontaktnom zonom sastavni je dio ove Odluke.

3.

Za kulturno dobro iz točke 1. ove Odluke određuje se kontaktna zona sukladno čl. 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Granice predmetne kontaktne zone određene su k.č.br. 1528/2 i 1529/5 k.o. Vrpolje.

Kopija Izvoda iz katastarskog plana Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Slavonski Brod, OSS evidencijski broj: 2496042/2025 od 16. rujna 2025. godine u mjerilu 1:1000 s ucrtanim obuhvatom kontaktne zone također je sastavni dio ove Odluke.

4.

Utvrđuje se sljedeći sustav mjera zaštite kulturnoga dobra iz točke 1., unutar obuhvata iz točke 2. ove Odluke:

- vlasnici kulturnog dobra, nositelji prava na kulturnom dobru i drugi imatelji kulturnog dobra dužni su provoditi mjere njegove zaštite i očuvanja sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara;
- zaštitne i druge radovi na kulturnom dobru i njegovoj opremi mogu provoditi samo ovlaštene pravne i fizičke osobe uz suglasnost Ministarstva kulture i medija;
- kulturno dobro, njegovi dijelovi i oprema mogu biti predmet kupoprodaje samo pod uvjetima iz članaka 78.–83. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara;
- konzervatorsku rekonstrukciju pojedinih dijelova kulturnog dobra u svrhu vraćanja njegovog izvornog stanja, moguće je provesti na osnovu arhivske i stručno utemeljene dokumentacije;

- način korištenja i ciljevi upravljanja kulturnim dobrom trebaju biti dugoročno održivi te ne smiju narušavati svojstva i vrijednosti kulturnog dobra, poštujući izvornu namjenu.

5.

Na području kontaktne zone iz točke 3. ove Odluke utvrđuju se sljedeće mjere radi osiguranja zaštite vrijednosti kulturnoga dobra iz točke 1. ove Odluke:

- građevinski i drugi zahvati ne smiju ugroziti fizički i/ili vizualni integritet kulturnog dobra iz točke 1. ove Odluke;
- postojeću građevinu - Ljekarnu sa stanom, nastalu kao arhitektonska cjelina sa Spomen galerijom Ivana Meštrovića moguće je rekonstruirati u izvornim gabaritima i oblikovnim obilježjima, dok dogradnja i nadogradnja nisu prihvatljive;
- pješačke i zelene površine potrebno je urediti u duhu povijesnog ambijenta koji pripada kulturnom dobru iz točke 1. ove Odluke, te ih primjereno održavati.

6.

Predmetno kulturno dobro s obuhvatom iz točke 2. ove Odluke i mjerama zaštite i očuvanja kulturnih dobara upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem **Z – 7464**.

7.

Nalaže se tijelu državne uprave nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu provedba zabilješke kulturnog dobra u katastar i zemljišnu knjigu na katastarskim česticama utvrđenim ovom Odlukom.

8.

Rješenje Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, KLASA: UP/I-612-08/21-06/21-06/0067, URBROJ: 532-06-02-02/1-21-1 od 18. lipnja 2021. godine zamjenjuje se ovom Odlukom danom njezina donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Spomen galerija Ivana Meštrovića izgrađena je u središtu Vrpolja, mjestu rođenja Ivana Meštrovića, neposredno uz crkvu Rođenja sv. Ivana Krstitelja, u kojoj je Meštrović kršten. Ideja o podizanju građevine u njegovu čast javlja se još 1930-ih, a konkretna inicijativa pokrenuta je 1957. godine osnivanjem Kulturno-umjetničkog društva i muzeja „Ivan Meštrović“ Vrpolje. Upoznavši samog umjetnika s namjerom izgradnje, on je 1959. godine darovao svoje djelo Majčina briga (Majka i dijete, gips, Beč, 1905.) za budući muzej. Društvo, iako ugašeno 1962. godine, obnovljeno je 1967. godine pod nazivom Kulturno društvo „Ivan Meštrović“ Vrpolje, te lijeva Majčinu brigu u broncu i 1968. godine postavlja ispred Zdravstvene stanice kao simboličan kamen temeljac Galerije.

Spomen galeriju i Ljekarnu sa stanom za farmaceuta - arhitektonsku cjelinu s dvije namjene, projektirao je 1969. godine inženjer arhitekture Rudolf Varga. Sama Galerija djelo je moderne hrvatske arhitekture inspirirano prvim projektom crkve Krista Kralja u Zagrebu, Domom hrvatskih likovnih umjetnika i Horvatovim nacrtom za crkvu Gospe od Zdravlja u Splitu. Arhitektonsko oblikovanje reinterpreтира klasične elemente kroz jednostavne, geometrijske linije. U tlocrtu Galerija s Ljekarnom tvori oblik slova „L“, gdje pročelje Ljekarne izlazi iz ravnine zida poput svojevrsnog kontrafora Galeriji. Pročelje Galerije naglašeno je trijemom sa stubovima, visokim prozorima i arhitravom. Zidovi i stubovi urezanim linijama u žbuci imitiraju kamene blokove, naglašavajući robustan, ali profinjen izraz. Atika zaklanja pogled na krov koji je izvorno projektiran kao niski, dvostrešan. Takvo rješenje s kombinacijom prozirnih salonit ploča i ploča eval plastike osmišljeno je kako bi propuštalo dnevnu svjetlost kroz trideset tri stropna otvora. Otvori su zazidani u zatvorene kasete s umjetnom rasvjetom, a krov je na jednu vodu. U unutrašnjosti Galerije nalazi se i polukat predviđen za neizvedeni etnografski dio.

Galerija je otvorena 1972. godine s dvadeset dvije skulpture od kojih je dvadeset bilo na posudbi, a danas broji trideset pet djela u stalnom postavu, te likovnu zbirku s radovima Meštrovićevih prijatelja i učenika. Kao jedina građevina sagrađena u njegovu čast, ima iznimnu kulturnu i povijesnu vrijednost te svjedoči o velikom zalaganju Kulturnog društva „Ivan Meštrović“ Vrpolje za očuvanje i promicanje Meštrovićeve umjetnosti. Ujedno građevina ima i visoku umjetničku vrijednost kao rijedak primjer moderne arhitekture oblikovane u duhu Meštrovićeva arhitektonskog jezika, čijoj umjetničkoj vrijednosti iznimno pridonose i umjetnine u njezinu vlasništvu. Njezina prepoznatljiva stilska obilježja iščitavaju se u monumentalnosti forme, stubovima na pročelju, plošnom oblikovanju i jasnoći linija. Spomen galerija Ivana Meštrovića danas predstavlja značajno mjesto kulturne baštine te prijenosa umjetničkih vrijednosti.

Kontaktna zona Spomen galerije Ivana Meštrovića obuhvaća dvorišnu česticu i Ljekarnu, koja je izgrađena zajedno s Galerijom kao jedinstvena arhitektonska cjelina. Budući da se dotadašnja zgrada stare općine, u kojoj je bila smještena ljekarna, rušila radi proširenja ceste, nova je sagrađena zajedno s Galerijom, čime je zadržan kontinuitet javne i zdravstvene namjene prostora.

Spomen galeriji Ivana Meštrovića u Vrpolju utvrđeno je svojstvo kulturnoga dobra Rješenjem Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, KLASA: UP/I-612-08/21-06/21-06/0067, URBROJ: 532-06-02-02-02/1-21-1 od 18. lipnja 2021. godine na temelju kojega je upisana u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z - 7464.

Člankom 24. stavkom 6. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara propisano je da Ministarstvo kulture i medija prati stanje kulturnih dobara i utvrđuje njihovo stanje najmanje jedanput u pet godina. Naknadno je utvrđeno da je bilo potrebno izmijeniti Obrazloženje Rješenja od 18. lipnja 2021. godine točnim podacima koji se odnose na autora idejnog projekta Rudolfa Vargu, osobu koja je vodila stručni nadzor, također Rudolfa Vargu te na naziv Kulturno – umjetničkog društva i Muzeja „Ivan Meštrović“ Vrpolje, koji je bio inicijator, kao i da je potrebno odrediti kontaktnu zonu kulturnoga dobra.

Sukladno navedenome, utvrđeno je da je potrebno zamijeniti Rješenje, KLASA: UP/I-612-08/21-06/21-06/0067, URBROJ: 532-06-02-02-02/1-21-1 od 18. lipnja 2021. godine ovom Odlukom.

Stručno povjerenstvo za utvrđivanje statusa kulturnoga dobra, na sjednici održanoj 14. listopada 2025. godine složilo se s prijedlogom Područne konzervatorske službe Slavonski Brod te je predložilo donošenje Odluke kojom se zamjenjuju Rješenje Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, KLASA: UP/I-612-08/21-06/21-06/0067, URBROJ: 532-06-02-02-02/1-21-1 od 18. lipnja 2021. godine.

O ovom postupku stranke su prethodno obaviještene, sukladno članku 15. stavku 4. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Obuhvat kulturnoga dobra (točka 2. Odluke), sustav mjera zaštite (točka 4. Odluke) i naganje tijelu državne uprave nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu provedbu zabilježbe kulturnog dobra u katastar i zemljišnu knjigu na katastarskim česticama utvrđenim ovom Odlukom (točka 7. Odluke) određeni su sukladno članku 19. stavcima 2 i 5. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Obuhvat kontaktne zone i mjere radi osiguranja zaštite vrijednosti kulturnoga dobra iz točke 1. Odluke (točke 3. i 5. Odluke) određene su sukladno članku 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Iz navedenih razloga riješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnome lijeku:

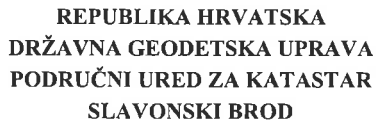
Protiv ove Odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom nadležnom Upravnom sudu. Tužba se podnosi u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave Odluke

na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija. Tužba se predaje nadležnom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom. Uz tužbu se dostavlja izvornik ili preslika ove Odluke za Upravni sud, prijepis tužbe i priloga za tuženika, a ako ih ima i za svaku zainteresiranu osobu.

Dostaviti:

1. Svim vlasnicima i drugim imateljima – objavom Odluke na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija:
Spomen galerija Ivana Meštrovića Vrpolje, Trg dr. Franje Tuđmana 12, 35210 Vrpolje
Lidija Sesar, Trg. dr. Franje Tuđmana 11, 35210 Vrpolje
Josip Sesar, Trg. dr. Franje Tuđmana 11, 35210 Vrpolje
Zdravstvena ustanova ljekarna, Vukovarska BB, 35 000 Slavonski Brod
Ljekarna Vrpolje, Trg dr. Franje Tuđmana 11, 35210 Vrpolje
Općina Vrpolje, Trg. dr. Franje Tuđmana 1, 35210 Vrpolje
2. Brodsko – posavska županija, Upravni odjel za graditeljstvo, infrastrukturu i zaštitu okoliša, Ulica Petra Krešimira IV br.1, 35 000 Slavonski Brod
3. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Slavonski Brod, Ulica Petra Krešimira IV br.1, 35 000 Slavonski Brod
4. Općinski sud u Slavonskom Brodu, Zemljišnoknjižni odjel, Trg pobjede 13, 35000 Slavonski Brod
5. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Runjaninova 2, 10000 Zagreb
 - Područna konzervatorska služba Slavonski Brod, Ante Starčevića 43, 35000 Slavonski Brod
6. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za arhive, knjižnice i muzeje, Runjaninova 2, 10000 Zagreb
 - Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, ovdje
 - Pismohrana, ovdje

Stanje na dan: 16.09.2025.
OSS evidencijski broj: 2496042/2025

Mjerilo 1:1000
Izvorno mjerilo 1:1440

Skeniranjem QR koda navedenog na ovom elektroničkom zapisu možete provjeriti točnost podataka. Isto možete učiniti i na internet adresi <http://es.uredjenzamjesta.hr> gdje možete dokumenti uneseni kontrolnog broja. U oba slučaja sustav će prikazati izvodak ovog dokumenta. U slučaju da je ovaj dokument identičan onajunosi u elektroničkom i digitalnom obliku. Državna geodetska uprava potvrđuje točnost dokumenta i stane podataka u trenutku izdaje isprave.